

ಕವಿತೆ ನೆಗಟ್ಟಿಯಂ ನಿಜಾಸೆ ಜೋಳದ ಪಾಟಾ ನಿಜಾಧಿನಾಥನಾ
 ಹವದೊಳರಾಕಿನಾಯಕರೆ ಪಟ್ಟನೆ ಪಾಟಾಸೆ ಸಂದ ಪೆಂಪು ಭೂ |
 ಭುವನದೊಳಾಗಳುಂ ಬೆಳಗೆ ಮಿಕ್ಕುಭಿಮಾನದ ಮಾತು ಕೀರ್ತಿಯಂ |
 ಎವರಿಸೆ ಸಂದನೇಂ ಕಲಿಯೊ ಸತ್ಯವಿಯೊ ಗುಣಾರ್ಣವಂ || ಪಂಪ
 ಭಾರತ ೧೪-೫೦ ||

ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಅರಸು ಅರಿಕೇಸರಿಗಾಗಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವರನ್ನು
 ಸೋಲಿಸಿ ವಿಜಯವನ್ನು ದಿಗಂತ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕಲಿಯಾಗಿದ್ದನು.
 ಆದುದರಿಂದ ಕಲಿ ಮತ್ತು ಕವಿ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಶಬ್ದಗಳು ಪಂಪನಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥ
 ವಾಗಿವೆ. ಪಂಪನ ಕಾಲವು ಕ್ಷಾತ್ರಯುಗವು. ತಾನೇ ಚಾವುಂಡರಾಯನನ್ನು
 ನೋಡಿ, ಅವನೂ ಕಲಿಯಾಗಿದ್ದನು, ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಪಂಪನಿಗೆ ಅಶ್ವಯು
 ಯಾವಾಗ ದೊರಕಿತೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃವಾಗಿ
 ಅದಿಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಪಂಪನ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಿಕೇಸರಿಯ ವರಿಗೆ
 ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಆತನು ಪಂಪನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಆತನಿಗೆ ಅಶ್ವಯವ
 ನಿಷ್ಠಿರಬೇಕು. ಅರಿಕೇಸರಿಯು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು
 ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಆತನು ಕೂರನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಶೌರ್ಯ
 ವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ತೋರಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿರಬೇಕು. ಇದು
 ಊಹೆ ಮಾತ್ರ. ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಸಂಶೋಧಿತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದಿಪುರಾಣದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಿಕೇಸರಿಯು ಪಂಪನಿಂದ
 ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನವಿಜಯವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದನು. ಕವಿ ಅದನ್ನು ಅರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ
 ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದನು. ಭಾರತವನ್ನು ಕೇಳಿ ದೊರೆಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ, ಕವಿಗೆ
 ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಉಡುಗೋರೆಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ವೆಗಳ್ಳವಾಗಿ ದಯೆ
 ಪಾಲಿಸಿ, 'ಹಿಂದಪ್ಪ ಗೌರವದ ಮೈಮೆಯ ಮನ್ನಣೆಯೊಳ್ಳಿನಟ್ಟು'ದ
 ಕವಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ, ಬಚ್ಚಿಸಾಸಿರದ ಧರ್ಮಪುರಕ್ಕೆ ಸಾರವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು
 ಶಾಸನಾಗ್ರಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಧರ್ಮಪುರವು ಪುಲಿಗೆರೆಯ ಹತ್ತರವಿ
 ರುವ ಡಂಬಳವೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು
 ಅದು ಹೈದರಾಬಾದ್ (ದಕ್ಷಿಣ) ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ
 ಧರ್ಮಪುರವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಶೋಧನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು
 ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಾದುದು. ಪ್ರಾಂತಗಮಾನದಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು
 ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಪಂಪನು ಹೇಳುವ ವಸಂತ, ಕೊಟ್ಟಿರು,
 ವಿಕ್ರಮಪುರ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ
 ಪಂಪನು ಆ ಪ್ರಾಂತದವನು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಜಯಪುರದ
 ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತರ್ಪೆವಾಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತೀ ಹೊರ್ತು ವೆಂಗಿಮಂಡಲವೆಂದಲ್ಲ
 ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.